

Τρία σενάρια για τις έρευνες στην Κάσο

Τα σχέδια που επεξεργάζονται η κυβέρνηση και η ηγεσία των Ενόπλων Δυνάμεων για τα επόμενα βήματα στην ηλεκτρική διασύνδεση Ελλάδας - Κύπρου

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ MAZANITH**
ch.mazanitis@realnews.gr

Αποφασισμένες να ολοκληρώσουν τις έρευνες που απαιτούνται για την πόντιση του καλωδίου που αφορά την ηλεκτρική διασύνδεση Ελλάδας - Κύπρου - Ισραήλ είναι η ελληνική κυβέρνηση και η ηγεσία των Ενόπλων Δυνάμεων. Τις αμέσως επόμενες ημέρες αναμένεται να εκδοθούν νέες NAVTEX για έρευνες στη θαλάσσια περιοχή νότια της Κάσου, καθώς, όπως αναφέρουν πηγές, η Αθήνα έχει σταθμίσει όλα τα ενδεχόμενα και έχει σχεδιάσει πώς θα κινηθεί σε κάθε περίπτωση. Σύμφωνα με τις πληροφορίες της Realnews, υπάρχουν τρία πιθανά σενάρια σε ό,τι αφορά την εξέλιξη του προγράμματος.

Το πρώτο είναι να αναβληθούν επ' αόριστον λόγω τεχνικών δυσκολιών που ενδέχεται να προκύψουν από την ανάλυση των αποτελεσμάτων των βυθομετρικών ερευνών που γίνονται αυτή την περίοδο. Το δεύτερο είναι να συνεχιστούν οι έρευνες έπειτα από μια άτυπη συμφωνία με την Τουρκία. Το τρίτο πιθανό σενάριο που εξετάζεται παραπέμπει στη δημιουργία ενός σκηνικού έντασης στο Αιγαίο, καθώς οι Έλληνες αξιωματούχοι αναφέρουν ότι «οι έρευνες θα γίνουν, ακόμα και αν χρειαστεί να βγάλουμε στο Αιγαίο τον Στόλο».

Από το υπουργείο Εξωτερικών διαμηνύεται σε όλους τους τόνους ότι το έργο θα προχωρήσει κανονικά. Ωστόσο, πηγές προσκείμενες στο υπουργείο Ενέργειας εξέφραζαν την ανησυχία τους για το γεγονός ότι ήδη έχουν καταγραφεί καθυστερήσεις. Βάσει του αρχικού χρονοδιαγράμματος, οι έρευνες βόρεια της Κρήτης, από το ύψος του Ηρακλείου μέχρι τον Άγιο Νικόλαο, θα έπρεπε να έχουν ολοκληρωθεί από τον περασμένο Νοέμβριο. Όμως ακόμη μένουν αρκετά να γίνουν στις περιοχές που ήδη δραστηριοποιούνται τα ερευνητικά σκάφη «NG Worker» και «Ievoli Relume».

ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ βόρεια της Κρήτης ήδη δραστηριοποιούνται τα ερευνητικά σκάφη «NG Worker» και «Ievoli Relume»

Και αν τώρα, που οι έρευνες γίνονται εντός Δωδεκανήσων και βόρεια της Κρήτης, η Τουρκία δεν διστάζει να στείλει κορβέτα, ακόμη και φρεγάτα, προχωρώντας σε παρενόχληση διά ασυρμάτου, το ερώτημα που προκύπτει είναι τι θα γίνει όταν τα ερευνητικά χρειαστεί να βγουν στην ανοιχτή θάλασσα.

Η Ε.Ε. χρηματοδοτεί το έργο Great Sea Interconnector, μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, με 500 εκατ. ευρώ, ενώ έχει γραφτεί ότι ο γαλλικός κολοσσός Meridiam SAS συμφώνησε να αγοράσει μερίδιο στο έργο της Ελλάδας, ύψους 1,9 δισ. ευρώ, που αντιστοιχεί στο 49,9%, με τον ΑΔΜΗΕ να διατηρεί το 50,1%. Ωστόσο, όπως έχει γίνει γνωστό από τις Βρυξέλλες, η Ε.Ε. είναι διατεθειμένη να βάλει χρήματα όχι όμως

και «πλάτη» σε περίπτωση που υπάρξει κλιμάκωση από την πλευρά της Αγκυρας. Σε ό,τι αφορά την Κύπρο, παρότι έχει υπάρξει συμφωνία, δεν έχουν ξεκινήσει ακόμα οι έρευνες, με κυβερνητικές πηγές ωστόσο να διατείνονται ότι αυτές θα ξεκινήσουν το προσεχές διάστημα, χωρίς να διευκρινίζεται πότε θα είναι αυτό.

Πηγές που πρόσκεινται στο υπουργείο Ενέργειας και στον ΑΔΜΗΕ δηλώνουν ότι οι έρευνες θα προχωρήσουν άμεσα, τη στιγμή που από το υπουργείο Εξωτερικών λένε ότι υπάρχει μια ανεξήγητη καθυστέρηση στην έκδοση NAVTEX για την πρόοδο των ερευνών.

Κρίσιμο σημείο

Οι έρευνες του τμήματος βόρεια της Κρήτης έως και νότια νοτιοανατο-

λικά της Κάσου αναμένεται να έχουν ολοκληρωθεί τις επόμενες τρεις εβδομάδες. Και έπεται το πιο κρίσιμο σημείο, αυτό που περνάει νότια της Ρόδου, νότια του Καστελλόριζου και φτάνει έως την Κύπρο.

Τα χρήματα που δαπανώνται είναι πολλά. Υπολογίζεται ότι κάθε ερευνητικό πλοίο που μετέχει στις εργασίες κοστίζει 8 εκατ. ευρώ την ημέρα, ενώ όταν είναι δεμένο η ελληνική κυβέρνηση το πληρώνει και για τον χρόνο αναμονής του σε κάποιο λιμάνι. Εξαιτίας των καθυστερήσεων, το κόστος έχει αυξηθεί περισσότερο από ό,τι αναμενόταν. Σημειώνεται πως τα χρήματα τα καταβάλλει το ελληνικό Δημόσιο και, κάποια στιγμή, μέρος αυτών θα επιστραφούν από την Ε.Ε.

Διπλωματικοί κύκλοι επισημαίνουν πως είναι πρωτοφανές να υπάρχει η παρουσία τουρκικής κορβέτας βόρεια της Κρήτης, άμα τη εμφανίσει των ερευνητικών πλοίων, μόλις ένα μίλι μετά τα εθνικά χωρικά ύδατα. Αυτή η κίνηση απειλεί να δημιουργήσει ένα επικίνδυνο γεωπολιτικό προηγούμενο, το οποίο μπορεί να προκαλέσει μείζονες αμφισβητήσεις, κατά συνέπεια και προβλήματα, ακόμη και στο μεγάλο πρόγραμμα της ηλεκτρικής διασύνδεσης όλων των νησιών του Αιγαίου με τον εθνικό κορμό.

Στρατιωτικοί κύκλοι εκφράζουν τη βεβαιότητα ότι τα πλοία του Πολεμικού Ναυτικού θα κληθούν να σκώσουν μεγάλο βάρος όταν η Αθήνα λάβει την απόφαση να προχωρήσει το πρόγραμμα των ερευνών, όπως διατείνεται ότι έχει σκοπό να πράξει. Μάλιστα, παραπέμπουν σε εντάσεις ανάλογες με εκείνες το θερμό καλοκαίρι του 2020, όταν το «Oruc Reis» άρχισε να πλέει νότια του Καστελλόριζου.

Πέντε χρόνια μετά, η Ελλάδα μπορεί να έχει αποκτήσει αεροπορική υπεροχή, όμως ο Στόλος είναι έτι περαιτέρω ταλαιπωρημένος και αποδυναμωμένος. Προγράμματα ενίσχυσης του Πολεμικού Ναυτικού με μονάδες όπως οι LCS δεν προχώρησαν, ενώ ακόμη συζητείται το πότε και με τι κόστος θα πραγματοποιηθεί η αναβάθμιση των φρεγατών ΜΕΚΟ.